

in popolnoma premagali Karola VII., ki se je dal oklicati za nemškega cesarja. Sedaj so se jeli oglašati tudi drugi zavezniki Avstrije; zlasti Angleži so se pokazali vrle prijatelje in so poslali mnogo vojakov in denarjev. Posebno se je smilila angleškim gospem Marija Terezija in so zanjo nabrale več milijonov goldinarjev. Samo pruski kralj Friderik II. ni odjenjal, dokler ni dobil Šlezije. Zato mu je Marija Terezija prepustila to deželo, da bi imela mir in bi toliko lažje skrbela za blagor drugih avstrijskih pokrajin.

Po pravici se imenuje Marija Terezija velika in mogočna cesarica, ki je v največji nevarnosti obvarovala Avstrijo, da je niso razkosali sovražniki, in je tudi 40 let prav srečno in dobro vladala avstrijske narode.

Zimski pevci.

(Obraz iz prirode. — Piše Stánon.)

Za našo vasico se prostira v prijaznem dolu mal gozd. Smreke, hoje, borovci, brinje, hrastje — vse se združuje v lepo skupino.

Prijetno je tukaj v poletnem jutru, ko se vzbuja vsa priroda iz nočnega spanja. Dremotno žubori mali studenec izpod starega gabra; zaspano še kimajo cvetlice ob vodi, vsaka s svojo rosno kronico na glavi; nad virom vzdrtava nežna meglica, kakor bi hotela pokrivati snivajoče rastline s svojim lahnim odelom.

Polagoma se razsvetli vzhod, tema izginja in vrhovi gorâ zažarê v zlatih solčnih žarkih. Kakor bi trenil, razprši se megla v gozdíču.

Živahnejše pozibavajo smreke svoje težke veje, glasnejše šumê sivi listi trepetlike, prijaznejše žuborí mali vir — ves gozd se oživi. Radostno doné vesele pesmice okrepanih ptičev po lesu — mlademu jutru v pozdrav.

Prijetno, zelo prijetno je tukaj po letu. A sedaj kraljuje v prirodi zima, mrzla zima. — Žalostno molči ves gozd. Kakor mrtve kipé samotne smreke v mrzli zrak, od časa do časa počí kaka veja pod sneženo težo, zdaj pa zdaj se zapraši sneg iznad vrha šibke jelke, katera se veselo vspne navzgor. Gosta megla se plazi med golim drevjem, medli žarki pronicujoči skozi sivo meglo se vsipljejo na zemljo.

Okoli poldneva preženó solčni žarki meglo in razsvetlé zameteni gozd. Sneženi kristali zablíščê v krasnih mavričnih barvah. Zimsko gozdno življenje se prične. A kakšno je to življenje!

Niç več ni čuti milodoneče pesmice slavčeve, iznad visoke smreke se ne vsipljejo več glasni zvoki kosovi, v grmu ne žvrgoli več živahna penica in pastaričica ne šviga več za brenčêčimi hrošči po zraku.

Vrh gozda se glasi raz starega hrasta vrana s svojim žalostnim: »kra, kra«. Zdaj pa zdaj se zadere šoja s svojim odurnim vreščanjem ter prhne mimo tebe v gosto vejevje. Strahopetec zajec pogleda boječe izpod zametene grma, vdari z zadnjo nogo ob zemljo in odskače. Toda stoj!

»Cr, cr, cr« slišati je iz bližnjih zametenih grmov. Pogumno se glasi jednolična pesmica ter se slednjič konča s prijaznim trilčkom. Kdo je veseli zimski pevec, ki tudi v najhujši zimi ostane pri dobri volji? Glej ga, glej, mal ptiček je. Uprav je smuknil izpod grma. Na drobno vejico je skočil. Kako potresa z repkom in se nam priklanja z glavo. — Dobro jutro, dobro jutro, mali pevec, saj te poznamo, ni se ti treba še-le predstavljati. Stržek ali palček si. — No, tako hitro se nam pa tudi ne skrivaj! Ako te poznamo po imenu, dovoli, da te ogledamo malo natančneje!

Kakor bi nam hotel nalašč nagajati, smuče pritlikavček iz grma v grm, potresa z repkom, cinca z glavo, pogleduje na vse strani ter cvrči in gostoli dobrovoljno sam s seboj.

Sedaj je drzno skočil na vejo prav blizu nas, z repkom maje in zvedavo se ozira na nas. Sedaj velja! Oglejmo si ga hitro, predno nam odleti!

Oblečen je v priprosto precej gosto suknjico rjave barve, katero preprezajo poprečne temnejše proge. Kratke perotnice so lepo belo lisaste. Gibčni pikčasti repek je privihan drzno navzgor. Kljunček je šiljast in nekoliko prikrivljen.

Prav nič se nas ne boji mali paglavček, nič ga ne motimo v njegovi skrbi za živež. Od grma do grma smuče, vse prebrska in preišče, toda zima je zima. Žuželk in druge take golazni ni več na izbiro. No, premeteni objestnež si vé tudi v najhujšem mrazu pomagati. Meni nič, tebi nič prileti ti na dvorišče ali v vežo. »Cr, cr, cr«, cvrči, kakor bi hotel prositi kruha. Vse luknje, vse špranje in razpoke prebrska, vsakega pajka v veži stakne in tako ljubeznivo te pogleduje, da mu moraš biti dober.

Uprav tako vesel in živahen je tudi po letu, ko si dela gnezdo. No, pa saj je tudi treba dokaj časa znašati mah, travo, listje in perje, predno tak majhen paglavček nanese toliko gradiva, kolikor ga potrebuje za svoje, ^{za}zanj vsekakor velikansko gnezdo, katero ima največjo podobnost z okroglo kapo. Pri znašanju gnezda je palček pravi norček. Zelo zgodaj v spomladi se že loti dela. Toda začeto delo navadno kmalu popusti. Nato začne znašati drugo, večkrat tudi tretje gnezdo — brez namena. Še-le kadar izbere samica pripravno mesto, lotita se oba resnega dela.

V gnezdo znese samica 8—10 malih rdečepikčastih jajčic, iz katerih se izvalé drobne stvarice — mladi palčki.

Stara jih hranita z vso skrbjo, dokler ne odrastejo in ne zapusté svojega okroglega doma.

Med tem, ko smo si poklicali v spomin poletno življenje malega palčka, izginil nam je objestni porednež popolnoma izpred očíj. (Dalje prih.)

